

Nytænkning af kerneopgaven sikrer positiv udvikling

I en tid, hvor kommunerne hjemtager opgaver i stor stil, klarer det specialiserede socialtilbud Lunden sig ved konstant at udvikle sine tilbud til behovene.

En hektisk morgen er ved at ebbe ud, da jeg ankommer til Lunden en hverdagsmorgen kl. 8. På parkeringspladsen holder et par taxaer klar til at køre de sidste gæster til deres dagtilbud. Som på et hotel bliver borgerne, der benytter tilbuddet, kaldt for gæster – og de sidste forlader Lunden kl. 8.30 om morgenen.

Når gæsterne er taget af sted, reder personalet op til det hold gæster, der kommer om eftermiddagen. Der bliver skrevet dagbøger og andre praktiske opgaver ordnes inden huset tømtes for medarbejdere ved 11-tiden. Først på eftermiddagen møder personalet ind igen, og så er huset klar til at modtage et nyt hold gæster. Den korte tid hen over middag er det eneste tidspunkt på døgnet, hvor huset er tomt for personale. Hverdagen er med andre ord ikke typisk for en arbejdsplads i Faaborg-Midtfyn Kommune – og det betyder blandt andet, at alle medarbejdere er deltidsansatte.

Hele familiens hus

Der kan være 24 gæster ad gangen på Lunden, og der er i øjeblikket tilknyttet 120 familier. De har alle et familiemedlem, som bor hjemme – og er født med varigt nedsat fysisk og psykisk funktionsniveau. Familierne har sammen med deres sagsbehandler vurderet, at de har behov for aflastning.

"Vi har ikke nogle faste beboere," siger leder Birgit Søgren Nielsen, "men vi har ca. 50 børn og 50 unge/voksne tilknyttet. En typisk gæst kommer i aflastning én hverdag hver uge samt en weekend hver måned – og på 2 ugers ferie i løbet af et år. Men der er mange variationer".

For tiden har Lunden gæster i alderen 1-55 år. Gæsterne har forskellige typer for handicap og varierende funktionsniveau – og dermed behov. Ingen af gæsterne er normalt begavede, flere er multihandicappede uden sprog med behov for støtte til alle funktioner og andre har først og fremmest behov for støtte til at indgå i relationer med andre. Enkelte er terminale, men fælles for dem alle er, at de har brug for professionel støtte og pleje i døgnets 24 timer.

For mange familier er aflastningen et forebyggende tiltag, som giver forældrene overskud til at klare opgaven med at have deres barn boende hjemme. Men aflastningen bevilges også af hensyn til forældrenes forhold og af hensyn til deres søskende. Der er stor forskel på, hvor stort et plejebehov den enkelte gæst har, men mange af både børnene og de voksne sover eksempelvis stadig sammen med deres forældre, når de er hjemme i familien, fordi de på grund af epilepsi, krampe eller lignende har brug for overvågning om natten.

Familien er meget vigtig

Det er ofte en svær beslutning at sende sit barn i aflastning. Selv om der er mange opgaver forbundet med at have et handicappet barn, så har man som forældre ikke lyst til at betragte sit barn som en belastning. Og det kan man godt føle, at man indrømmer, at de er, hvis man erkender, at man har brug for aflastning.

"Vi prøver at give familierne en forståelse af, at også "normale" forældre får aflastning. Når børnene sover hos legekammerater, er på lejrskole eller på besøg hos familiemedlemmer, så får forældrene et pusterum. Men den slags pusterum får familier med børn, der kræver så meget hjælp, ofte ikke. De er vant til at være på hele tiden," siger Birgit Søgren Nielsen.

Når en borger bliver visiteret til Lunden, så beskriver familien, hvordan de gerne vil have, at personalet skal drage omsorg for deres barn. Og disse instrukser følger personalet. Der bliver lavet elektroniske dagbøger, så familierne kan følge med i hverdagen, og institutionen gør meget ud af at tage billeder af hverdagen, som lægges på hjemmesiden. Derudover er der en god kontakt til forældrene, som også inviteres til en række sociale arrangementer i løbet af året, som sommerfest, julefrokost mv.

Selv om familien ikke kommer i hverdagen, repræsenterer Lunden en mulighed for familierne til at få et netværk med ligesindede. Og det samme gælder for deres barn.

"Selv om familien ikke kommer i hverdagen, repræsenterer Lunden en mulighed for familierne til at få et netværk med ligesindede. Og det samme gælder for deres barn"

"Vores gæster er typisk dem, der ikke bliver inviteret til fødselsdage og andre sociale arrangementer. De har ofte ikke et netværk. Men det får de på Lunden"

Birgit Søgren Nielsen, leder

"Vores gæster er typisk dem, der ikke bliver inviteret til fødselsdage og andre sociale arrangementer. De har ofte ikke et netværk. Men det får de på Lunden. De møder typisk den samme gruppe gæster, når de er på Lunden – og de etablerer sociale relationer. Jeg tror, at det har en større betydning end vi nok gør os klart," siger Birgit Søgren Nielsen.

Når gæsterne kommer til Lunden får de som regel altid det samme værelse. Der er lagt meget vægt på personalets kontakt til gæsterne, og det betyder blandt andet, at der ikke er nogle personalerum på Lunden. Personalet er sammen med gæsterne, når de er der.

Resistente overfor forandringer

Da Lunden blev etableret hørte den under Handicapafdelingen i Fyns Amt. Senere blev den placeret i Familieafdelingen i Fyns Amt, inden institutionen blev overtaget af Faaborg-Midtfyn Kommune i forbindelse med strukturreformen.

"Med tre forskellige driftsherrer over de 10 år er vi blevet meget robuste og resistente

overfor forandringer," siger Birgit Søgren Nielsen, "vi fokuserer på det vi kan påvirke – og det er vores kerneopgave. Det er den vi har fokus på at udvikle for at overleve. Den brændende platform er ikke en vi hopper op på en gang imellem. Vi er på den hele tiden".

Udfordringerne i disse år er, at mange kommuner arbejder på at blive selvforsynende på området, så de ikke behøver at købe pladserne på f.eks. Lunden. Det betyder, at institutionen hele tiden skal udvikle sig og omstille sig til nye vilkår for at have kunder i butikken.

"Vi etablerede blandt andet vores weekendpladser i Hillerslev i 2009 – og de er besat året rundt," siger Birgit Søgren Nielsen. "Derudover har vi valgt at lægge vores ungeafdeling og voksenafdeling sammen, og så oprette et botilbud, som bruges som en overgang til at komme i egen bolig. Her kan beboerne under betryggende rammer lære at leve selv, så de bliver klar til at flytte i botilbud".

De nye tilbud har betydet, at der aldrig har været en bedre belægning på Lunden, så strategien med at være dygtige til kerneopgaven – og skabe noget nyt med udgangspunkt i denne, har vist sig at være en bæredygtig strategi. Men også fremtiden rummer udfordringer, som kalder på nye løsninger.

"Vi er meget bevidste om hele tiden at være åbne for nye muligheder. Vi kunne eksempelvis godt forestille os, at vores hus eller legeplads kunne benyttes af andre, når det står tomt midt på dagen," siger Birgit Søgren Nielsen. "Vi er helt afhængige af, at folk kender os, så vi gør meget for at profilere os i vores omverden. Vi tager gerne ud og fortæller om Lunden i

forskellige sammenhænge og prøver at få omtale af vores gode historier. Og så har vi jo vores forældre. Når de er tilfredse med det vi leverer, så er de jo de bedste ambassadører vi overhovedet kan have for at gøre andre opmærksomme på, hvad vi tilbyder."

Fakta

Det er 10 år siden Lunden blev etableret af Fyns Amt, som ønskede at samle aflastningspladserne et centralt sted på Fyn – og det blev i Årslev. Institutionen blev bygget på et tidspunkt, hvor der var penge i systemet – og resultatet blev en dejlig og indbydende bygning, der er indrettet til formålet.

Lunden er opdelt i en børneafdeling, en unge/voksenafdeling samt et lille bofællesskab, som alle har 8 pladser. Derudover har institutionen seks weekendpladser i Hillerslev. 90 % af pladserne bruges af de øvrige fynske kommuner.

Institutionen har 60 medarbejdere, som primært er socialpædagoger og social- og sundhedsassistenter. Opgaverne stiller store krav til medarbejdernes faglighed. De skal rumme og respektere gæsternes familier – og de skal kunne samarbejde med andre faggrupper i gæsternes dagtilbud, sagsbehandlere, sygehuset mv.